

PLAN ZAJĘĆ

LUTY/MARZEC 2024 - MODUŁ II.

II. MODUŁ PODSTAWOWY: 26.02 - 29.02.2024 r.

SEKCJA	WYKŁADOWCA	DATA/DZIEŃ TYGODNIA	GODZINA	PANEL
j. czeskiego	CZERNIKOW Olga	26 lutego 2024 PONIEDZIAŁEK	17.30-20.30	1
j. ukraińskiego	MAJEWSKA-GRABOWSKA Joanna	26 lutego 2024 PONIEDZIAŁEK	17.45-20.45	2
j. francuskiego	WARMUZIŃSKA-ROGÓŻ Joanna	27 lutego 2024 WTÓREK	17.30-20.30	1
j. niemieckiego	WOJNAKOWSKI Ryszard	28 lutego 2024 ŚRODA	17.30-20.30	1
j. północnych	CZECHOWSKA Justyna	28 lutego 2024 ŚRODA	17.45-20.45	2
j. angielskiego	JANOTA Elżbieta	29 lutego 2024 CZWARTEK	17.30-20.30	1

II. MODUŁ DODATKOWY: 22.02 - 05.03.2024 r.

SEKCJA	WYKŁADOWCA	DATA/DZIEŃ TYGODNIA	GODZINA	PANEL
j. czeskiego	CZERNIKOW Olga	01 marca 2024 PIĄTEK	17.00-18.30	1
j. ukraińskiego	MAJEWSKA-GRABOWSKA Joanna	01 marca 2024 PIĄTEK	19.00-20.30	1
j. francuskiego	WARMUZIŃSKA-ROGÓŻ Joanna	01 marca 2024 PIĄTEK	17.15-18.45	2
j. niemieckiego	WOJNAKOWSKI Ryszard	05 marca 2024 WTÓREK	17.30-19.00	1
j. północnych	CZECHOWSKA Justyna	22 lutego 2024 CZWARTEK	17.30-19.00	1
j. angielskiego	JANOTA Elżbieta	22 lutego 2024 CZWARTEK	17.45-19.15	2

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁ PODSTAWOWY II. 26.02.2024 r.

Temat	Czy niewierność zawsze jest grzechem? O kilku zagwozdkach translatorskich na kilkunastu przykładach
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Czernikow Olga
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Wykład będzie dotyczył przekładu tekstów, których dominantą są aluzje literackie, gry słowne lub koncepty językowe. Postawimy sobie pytanie, jak daleko można odejść od oryginału na rzecz ocalenia błyskotliwego pomysłu, czy zawsze warto to robić oraz co robić, kiedy nic nie da się zrobić. Wykład będzie zilustrowany przykładami z książek Ivana Vyskočila, Vladimíra Macury, Petra Rákosa i innych XX-wiecznych czeskich prozaików. Część warsztatowa będzie obejmowała tłumaczenie fragmentów wybranych tekstów oraz wspólne omawianie i porównywanie rozwiązań zastosowanych przez uczestników.

MODUŁ DODATKOWY II. 01.03.2024 r.

Temat	Archaizacja czy modernizacja? O przekładach literatury XIX i początku XX wieku
Rodzaj zajęć	WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Czernikow Olga
Godziny zajęć	17.00-18.30
Opis zajęć	Zajęcia będą poświęcone stylizacji przekładu tekstów z dawniejszych okresów, przede wszystkim utworów prozatorskich i poetyckich z epoki romantyzmu. Uczestnicy zapoznają się ze specyfiką XIX-wiecznych tekstów, z możliwościami (i kłopotami), jakie stwarza tłumaczowi ich poetyka i struktura rytmiczna, ale też składnia czy leksyka. Porozmawiamy o anachronizmach, rodzajach i stopniach stylizacji; zastanowimy się wspólnie, czy każda archaizacja służy tekstowi i co zrobić, żeby przekład nie trącił myszką. Przyjrzymy się także kanonowi utworów (zarówno tych pisanych w języku polskich, jak i tych przekładanych), które mogłyby być źródłem inspiracji w tłumaczeniu tekstów z epoki. W części warsztatowej uczestnicy zmierzą się w przekładem jednego utworu wierszowanego i jednego fragmentu prozy.

Nota biograficzna prowadzącego:

Olga Czernikow tłumaczka i redaktorka, w latach 2019–2020 redaktor naczelna wydawnictwa Książkowe Klimaty. Przełożyła m.in. książki Jana Balabána (*Zapytaj taty, Które dy szedł anioł*), Vladimíra Binara (*Pianka od Chińczyka*), Terezy Boučkovéj (*Rok Koguta*), Radki Denemarkovéj (*Pieniądze od Hitlera, Przyczynek do historii radości, Kobold – we współpracy z Agatą Wróbel – i Wady snu*), Petra Rákosa (*Corvina, czyli Książka o krukach*) i Sylvii Fischerovej (*Europa jest jak krzesło Thoneta, Ameryka to kąć prosty*). Za przekład *Corviny* Petra Rákosa była w 2021 roku nominowana do nagrody im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego. Od 2016 roku jest jurorką w konkursie przekładowym im. Susanny Roth, a od 2020 roku pełni funkcję mentorki w międzynarodowym programie Connecting Emerging Literary Artists (CELA). Prowadzi liczne spotkania i warsztaty poświęcone przekładowi literackiemu. Mieszka we Wrocławiu.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁ PODSTAWOWY II. 26.02.2024 r.

Temat	Dlaczego w pracy tłumacza warto być na bieżąco z kulturą, historią i współczesnością
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Majewska-Grabowska Joanna
Godziny zajęć	17.45-20.45
Opis zajęć	Współczesne teksty, zarówno literackie, jak i eseistyczne, nie istnieją w próżni – są zanurzone w otaczającym świecie, literaturze i kulturze, odwołują się do tego, co czytelnikowi znane. W tłumaczeniu nierzadko spotykamy problematyczne miejsca, w których z pozoru niewinna obecność realiów takich jak nazwy własne ulic, programów telewizyjnych, czy nawet proszku do prania może nieść zaszyfowaną informację. Podobnie będzie, gdy w tekście pojawią się postacie, konteksty lub cytaty ze świata kultury, czy polityki. Jeszcze większym orzechem do zgryzienia może okazać się jawne lub ukryte odniesienie z innego tekstu kultury. Autorzy żartują i puszczają oko do publiczności, zawieszają głos w pół zdania dając miejsce na domysły albo robią aluzję – pozwalając czytelnikom czytać między wierszami. Tłumacz musi umieć takie miejsce rozpoznać, zrozumieć i spróbować przetłumaczyć tak, żeby nie zepsuć zabawy czytelnikom w swoim języku docelowym. Realia i konteksty, podobnie jak intertekstualność, mogą dotyczyć zarówno historii, jak i współczesności. W czasie wykładu porozmawiamy o tym, jak radzić sobie z takimi problemami tłumaczeniowymi.

MODUŁ DODATKOWY II. 01.03.2024 r.

Temat	Intertekstualność i realia w przekładzie
Rodzaj zajęć	WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Majewska-Grabowska Joanna
Godziny zajęć	19.00-20.30
Opis zajęć	W czasie warsztatów uczestnicy, pracując na przykładach pochodzących z dorobku tłumaczeniowego prowadzącej, a także innych w oparciu o inne teksty, poznają metody pracy z problematycznymi miejscami w przekładach. Warsztaty będą obracały się wokół pytań: – jak rozpoznać problematyczne miejsce? – jak odszyfrować zaszytą w nim informację? – jak najlepiej oddać w tłumaczeniu maksymalną ilość sensów?

Nota biograficzna prowadzącego:

Joanna Majewska-Grabowska tłumaczka, popularyzatorka ukraińskiej kultury i edukatorka. Absolwentka filologii ukraińskiej i ukrainoznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie ukończyła też studia doktoranckie na Wydziale Filologicznym. Obecnie przygotowuje rozprawę doktorską dotyczącą turystycznych narracji o przestrzeni Lwowa. Najważniejsze pozycje w dotychczasowym dorobku tłumaczki to Planeta Piótuń Oksany Zabużko (Agora, 2022) oraz Dlaczego w ukraińskiej sztuce są wielkie artystki zostały we współpracy z Katarzyną Kotyńską i Anną Łazar. W bieżącym roku ukaże się też książka Jarosława Hrycała Ukraina. Wyrwać się z przeszłości (MCK 2023), przetłumaczona wspólnie z Katarzyną Kotyńską. Obecnie tłumaczka pracuje nad przekładem książki dla wydawnictwa Dwie Siostry.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁ PODSTAWOWY II. 27.02.2024 r.

Temat	Przekład feministyczny w teorii i praktyce
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Warmuzińska-Rogóż Joanna
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Wykład i warsztaty poświęcone zostaną kwestiom przekładu feministycznego, który powstał na przełomie lat 70. i 80. w Kanadzie. Po krótkim wprowadzeniu teoretycznym uczestniczki i uczestnicy poznają najciekawsze przekłady i techniki w ich zastosowane oraz zastanowią się nad celowością i przydatnością tego typu praktyk obecnie. Część warsztatowa będzie polegać na analizie istniejących przekładów oraz na własnej pracy przekładowej w oparciu o narzędzia przekładu feministycznego.

MODUŁ DODATKOWY II. 01.03.2024 r.

Temat	Feminy w przekładzie
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Warmuzińska-Rogóż Joanna
Godziny zajęć	17.15-18.45
Opis zajęć	Wykład dotyczyć będzie pracy tłumaczeniowej nad esejem kanadyjskiej tłumaczki, autorki i badaczki Lori Saint-Martin <i>Un bien nécessaire. Eloge de la traduction littéraire</i> . Esey Saint-Martin napisany został w całości z użyciem rodzaju żeńskiego jako formy generycznej. W czasie warsztatów poruszone zostaną kwestie związane z przekładem feminy. Przyjrzymy się, jakie wyzwania stoją przed tłumaczem tego typu tekstu.

Nota biograficzna prowadzącego:

Joanna Warmuzińska-Rogóż romanistka, literaturoznawczyni, przekładoznawczyni, tłumaczka i nauczycielka przekładu. Autorka książek: *De Langlois à Tringlot. L'effet-personnage dans les « Chroniques romanesques » de Jean Giono – analyse sémiopragmatique*, 2009; *Szkice o przekładzie literackim. Literatura rodem z Quebecu w Polsce*, 2016, współautorka, wraz z Krzysztofem Jaroszem, *Antologii współczesnej noweli quebeckiej* (2011) oraz autorka kilkunastu artykułów naukowych na temat literatury quebeckiej i przekładu literackiego.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁ PODSTAWOWY II. 28.02.2024 r.

Temat	Potęga autorskiej wyobraźni i jej konsekwencje w języku – na przykładzie przekładów Michaela Ende
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Wojnakowski Ryszard
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Podczas warsztatów gry i zabawy słowne nie tylko dla dzieci – jak sobie radzić w miejscach nieprzetłumaczalnych; próby poprawiania istniejących przekładów. Czy można opracować reguły postępowania albo jak daleko sięga wolność tłumacza?

MODUŁ DODATKOWY II. 05.03.2024 r.

Temat	Czy tłumaczyć poezję?
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY
Imię i nazwisko wykładowcy	Wojnakowski Ryszard
Godziny zajęć	17.30-19.00
Opis zajęć	Podzielenie się z uczestnikami warsztatów własnymi doświadczeniami z przekładów poezji starszej i współczesnej. Próby i analiza przygotowanych przez nich przekładów wierszy, wybranych i/lub narzuconych.

Nota biograficzna prowadzącego:

Ryszard Wojnakowski tłumacz, wydawca i eks-redaktor (WL), pracujący samodzielnie od 1993. Ponad 120 wydanych przekładów książkowych, ale i pomniejsze publikacje w Internecie. Nagrody i stypendia w krajach niemieckojęzycznych, w Polsce Gloria Artis, nagroda „Literatury na Świecie”, ostatnio nominacja do Nagrody Boya-Zeleńskiego, 2021. Translator in Residence w EUK Straelen, warsztaty prowadzone m.in. na Viadrinie. 2000-2020 wydawał dwujęzyczną serię współczesnej poezji austriackiej.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWE I DODATKOWE

MODUŁ PODSTAWOWY II. 28.02.2024 r.

Temat	Co ma mi do powiedzenia szwedzka literatura?
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Czechowska Justyna
Godziny zajęć	17.45-20.45
Opis zajęć	Szwedzka literatura na dobre zagościła na półkach polskich czytelników po sukcesie Stiega Larssona, autora bestsellerowej serii Millenium. Dobry tłumacz z języków skandynawskich nie martwi się dziś o zlecenia. Ale co zrobić, żeby na polski rynek trafiły naprawdę dobre pozycje? Jak tłumaczyć, by nie zawieść oczekiwań? Co zrobić, by zamiast zubożać lasy, książki wzbogacały literaturę dostępną po polsku? Gdzie szukać słów? Podczas zajęć przyjrzymy się warsztatowi tłumaczki prozy i poezji szwedzkiej, porwiemy się na próbę przetłumaczenia tekstu, przeanalizujemy tekst od początku do końca, pochwalimy i skrytykujemy translatorskie rozwiązania kolegów i koleżanek. Jednym słowem, odkrywamy radość tworzenia literatury!

MODUŁ DODATKOWY II. 22.02.2024 r.

Temat	Dlaczego Szwedzi „stoją i czekają” albo „leżą i śpią”? O potknięciach.
Rodzaj zajęć	WYKŁAD LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Czechowska Justyna
Godziny zajęć	17.30-19.00
Opis zajęć	Warsztat będzie poświęcony najczęstszym potknięciom, trudnym momentom, słowom, które należy dodać lub skreślić podczas tłumaczenia ze szwedzkiego na polski.

Nota biograficzna prowadzącego:

Justyna Czechowska literaturoznawczyni, animatorka kultury, tłumaczka ze szwedzkiego i norweskiego, autorka artykułów, antologii i wywiadów. Współzałożycielka Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Pracowała między innymi jako koordynatorka międzynarodowych projektów kulturalnych i agentka literacka. Przełożona przez nią książka Kristin Berget „Der ganze Weg” była nominowana w drugiej edycji konkursu Europejski Poeta Wolności. Jest laureatką Nagrody im. Wisławy Szymborskiej 2018 za przekład książki Linn Hansén „Przejdź do historii”. Od 2015 r. współtworzy program festiwalu Odnalezione w tłumaczeniu. W Stowarzyszeniu w latach 2016-2018 przewodnicząca kapituły nagrody Lew Hieronima, a między 2017 a 2020 rokiem prezeska STL. W 2023 roku Akademia Szwedzka uhonorowała ją nagrodą dla tłumaczy literatury szwedzkiej.

MODUŁ PODSTAWOWY II. 29.02.2024 r.

Temat	Języki czarnych społeczności w przekładzie na polski
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Janota Elżbieta
Godziny zajęć	17.30 - 20.30
Opis zajęć	<i>Część wykładowa:</i> Skrótowe omówienie specyfiki odmian języka angielskiego, którymi posługują się niektóre czarne społeczności, a także trudności związanych z ich przekładem na polski. Prezentacja osobistych założeń tłumaczeniowych i metod pracy, z których korzystam m.in. w przekładzie autobiograficznego cyklu Mai Angelou. <i>Część warsztatowa:</i> Analiza przykładowych tłumaczeń, zwrócenie uwagi na zastosowane rozwiązania, ich wady i zalety. Wspomagana praca nad własnymi przekładami krótkich fragmentów. Dyskusja o napotkanych problemach.

MODUŁ DODATKOWY II. 22.02.2024 r.

Temat	Język inkluzywny w przekładzie literackim
Rodzaj zajęć	WYKŁAD LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Janota Elżbieta
Godziny zajęć	17.45-19.15
Opis zajęć	Zajęcia o charakterze wykładowym. Ich celem jest zwrócenie uwagi uczestników i uczestniczek na to, jak nieuświadomione schematy myślowe i stereotypy odbijają się na tłumaczonym tekście. Podkreślenie roli empatycznego języka w przekładzie i pokazanie, jak się go uczyć. Z продемонstrowanie na autentycznych przykładach dyskryminacji językowej ze względu na płeć, orientację romantyczną i seksualną, pochodzenie etniczne itd., a także sposobów, by jej uniknąć.

Nota biograficzna prowadzącego:

Elżbieta Janota urodziła się w 1990 roku w Katowicach. Studiowała języki stosowane: francuski i angielski na Uniwersytecie Śląskim oraz literaturę angielską na Royal Holloway University of London (RHUL). Członkini Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Zawodowo zajmuje się przekładem beletrystyki, literatury faktu i literatury dziecięcej. W maju 2023 roku za przekład książki Mai Angelou *Wiem, dlaczego w klatce śpiewa ptak* otrzymała nagrodę Vivelo Book Awards. Wraz z Pauliną Rzymanek prowadzi podcast „Już tłumaczę”, a także organizuje wydarzenia literacko-kulturalne i edukacyjne, w tym warsztaty tłumaczeniowe. Interesuje się feminizmem i prawami mniejszości.

